

28 Μαΐου 2024

Ο Άγιος Νεομάρτυς Ζαχαρίας από την Προύσα

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Μαρτύρησε στην Προύσα

στις 28 Μαΐου 1802

Ο άγιος νεομάρτυς και ιερομάρτυς Ζαχαρίας καταγόταν από την Προύσα της Μικράς Ασίας ,από ευσεβείς γονείς και είχε γίνει ιερέας. Δυστυχώς όμως, κάποτε, δεν πρόσεξε, ήπια παραπάνω, μέθυσσε και πάνω στη μέθη του αρνήθηκε τον Χριστό. Όταν ξεμέθυσσε και κατάλαβε τι είχε πάθει λυπήθηκε, μετανόησε κι έκλαψε πικρά όπως ο Απόστολος Πέτρος.

Όμως όλα αυτά γίνονταν κρυφά μόνο προς τον Θεό, ενώ η άρνησή του είχε γίνει φανερά. Η συνείδησή του τον ήλεγχε. Θα ήθελε να ομολογήσει την πίστη του, να χύσει το αίμα του να ξεπλύνει την άρνησή του, όμως ο φόβος των βασανιστηρίων από τη μια και η κακή συνήθεια της μέθης που του είχε γίνει έξις από την άλλη , δεν τον άφηναν ούτε να σκεφθεί σωστά ούτε να μετανοήσει πλήρως.

Κάποια μέρα πάλι μεθυσμένος πήγε στο σπίτι μιας χήρας και της ζητούσε κάποια χρήματα που της είχε δανείσει. Εκείνη δεν είχε να του τα επιστρέψει και στεναχωρημένη του είπε κάποια λόγια που τον πείραξαν. Αυτός αμέσως την κατήγγειλε στον δικαστή. Εκεί κάποιος από το περιβάλλον του δικαστή τον πρόσβαλε λέγοντας : τι τον βλέπετε και τον ακούτε ; αυτός είναι άπιστος, μουρτάτης και καταφρονητής της πίστης μας, γιατί κάθε μέρα είναι μεθυσμένος . Αυτό έγινε και η αφορμή της πλήρους μετάνοιάς του. Αμέσως του απάντησε χωρίς δισταγμό και φόβο : ναι, είμαι άπιστος για την πίστη σας και περιφρονώ την βδελυρή σας θρησκεία. Όμως δεν είμαι άπιστος στην πίστη μου αλλά πιστεύω ως Θεό αληθινό και δημιουργό του σύμπαντος τον Κύριό μου Ιησού Χριστό. Και να, το σημάδι της πλάνης σας το καταπατώ και είμαι έτοιμος να πεθάνω με τον πιο σκληρό θάνατο για την πίστη μου. Και λέγοντας αυτά έβγαλε από το κεφάλι του και πέταξε κάτω και καταπατούσε το μουσουλμανικό κάλυμμα της κεφαλής Βλέποντας και ακούγοντας όλ' αυτά οι παριστάμενοι απόρησαν και δεν ήξεραν τι να κάνουν . Ωστόσο τον άρπαξαν και τον έκλεισαν στη φυλακή για να ξεμεθύσει αλλά και για να σκεφτούν πώς να τον αντιμετωπίσουν , μήπως και τον καταφέρουν να παραμείνει στο Ισλάμ. Στη φυλακή ο Ζαχαρίας προσευχόταν συνεχώς με κλάματα και θρήνους για τις αμαρτίες του. Παράγγειλε δε και στους χριστιανούς έξω να προσεύχονται γι' αυτόν και να ψάλλουν στις Εκκλησίες παρακλήσεις , ώστε να τον ενισχύσει ο Θεός να τελειώσει τον αγώνα του.

Την άλλη ημέρα τον πήγαν στη συνέλευση των αγάδων, οι οποίοι αρχικά με ηρεμία άρχισαν τις νουθεσίες και τις κολακείες. Του προσέφεραν άφθονα χρήματα, αύξηση μισθού, καλό γάμο. Σ' όλ' αυτά ο άγιος απάντησε: Ούτε πλούτο θέλω, ούτε γάμο, ούτε την τιποτένια και ψεύτικη πίστη σας δέχομαι αλλά την αρνούμαι με όλη μου την καρδιά και την αναθεματίζω ως δαιμονική πλάνη. Πιστεύω Θεό αληθινό τον Κύριό μου Ιησού Χριστό, είμαι Χριστιανός όπως ήμουν και πριν και μην

ελπίζετε μάταια να αλλάξετε τη γνώμη μου, γιατί και χιλιάδες βάσανα να μου κάνετε και χιλιάδες θανάτους, αν ήταν δυνατόν να μου δώσετε, δεν θα μπορέσετε να με χωρίσετε από την αγάπη του Χριστού μου.

Τον έκλεισαν πάλι στη φυλακή για να σκεφτούν τι θα κάνουν. Αποφάσισαν στην αρχή να τον χτυπήσουν αλύπητα στα πόδια. Πράγμα που έκαναν, χωρίς αποτέλεσμα. Ύστερα πύρωσαν καλά μια πυροστιά (μεταλλικός τρίποδας για την τοποθέτηση χύτρας πάνω από τη φωτιά) και του τη φόρεσαν στο κεφάλι με αποτέλεσμα να καεί το δέρμα της κεφαλής του. Ύστερα πύρωσαν ένα χάλκινο τάσι και του το φόρεσαν για καπέλο στο κεφάλι. Μάταια όμως. Ούτε ο ξυλοδαρμός, ούτε το κάψιμο, ούτε η σκοτεινή φυλακή, ούτε οι αλυσίδες, ούτε το τρομπούκι (βασανιστικό ξύλο μέσα στο οποίο έσφιγγαν τα πόδια), ούτε η πείνα και η δίψα μπόρεσαν να κάμψουν το φρόνημά του. Τότε επινόησαν άλλα βασανιστήρια. Του έμπηξαν ξεμυτισμένα καλάμια στα νύχια των χεριών και των ποδιών. Πρήστηκαν τα δάχτυλά του. Του έβγαλαν τα νύχια χεριών και ποδιών. Του έβγαλαν τα οστά των χεριών από τη θέση τους. Τον είχαν κλεισμένο στο κονάκι του μουλά και δεν επέτρεπαν σε κανένα χριστιανό την είσοδο παρά μόνο οι σχέηδες (μουσουλμάνοι κληρικοί) έρχονταν κάθε μέρα και τον βασάνιζαν. Ο άγιος ιερομάρτυς υπέμενε με πολλή ανδρεία και χαρά τα βασανιστήρια. Είχε όμως μια στενοχώρια, μήπως πεθάνει αξιομολόγητος και ακοινώνητος. Αλλά ο Θεός που βλέπει και ακούει τους πόθους των δούλων Του βρήκε τρόπο να εκπληρώσει την επιθυμία του. Έδωσε μάλιστα μέσω του πνευματικού που τον επισκέφτηκε όλα του τα χρήματα για ελεημοσύνες. Τελικά τον οδήγησαν πάλι στο δικαστήριο για τελευταία φορά. Εκεί ο άγιος ομολόγησε και πάλι με παρρησία την πίστη του, με αποτέλεσμα να καταδικαστεί στον δι' αποκεφαλισμού θάνατο. Δεν τον εκτέλεσαν όμως αμέσως αλλά τον έκλεισαν στη φυλακή για μια μέρα ακόμη μήπως μετανοήσει. Τι δεν του έταξαν; Μάταια όμως. Την άλλη μέρα τον παρέδωσαν στον δήμιο με τον τελάλη μπροστά να διαλαλεί τον λόγο για τον οποίο θανατώνεται. Ο άγιος ήταν τριάντα οκτώ ετών. Χαρούμενος έτρεχε στον θάνατο, ζητώντας συγγνώμη από τους χριστιανούς που συναντούσε. Όταν έφτασε στην αγορά γονάτισε μόνος του και προσευχόταν περιμένοντας την αποκεφάλισή του. Ο δήμιος όμως, ελπίζοντας ότι ο μάρτυς θα πτοηθεί και θα αρνηθεί τον Χριστό, άλλοτε τον βασάνιζε και άλλοτε έκανε πως θα τον αποκεφάλισι αλλά σταματούσε. Τελικά τον αποκεφάλισε με δύο χτυπήματα.

Πλήθος ανθρώπων, απ' όλες τις εθνότητες που κατοικούσαν στην Προύσα, παρακολούθησαν το μαρτύριό του. Οι χριστιανοί όχι μόνο, κυριολεκτικά, εξαφάνισαν το αίμα του, μαζεύοντάς το με βαμβάκι και υφάσματα αλλά και το χώμα, για να το έχουν για ευλογία.

Το άγιο λείψανο έπρεπε να μείνει άταφο στον τόπο της εκτέλεσης και φρουρούμενο ,κατά το σύνηθες, για τρία ημερόνυχτα. Τι συνέβη όμως τη νύχτα ; Θείο φως ερχόταν και φώτιζε το άγιο λείψανο του ιερομάρτυρος με αποτέλεσμα να τρομοκρατηθούν οι γείτονες και να μη μπορούν να κοιμηθούν . Αφού πέρασαν τη νύχτα άγρυπνοι, το πρωί έτρεξαν στον μουλά και του ζητούσαν να πάρουν τον νεκρό από εκεί. Ο μουλάς αρνήθηκε. Την επόμενη νύχτα συνέβησαν τα ίδια , οπότε το πρωί αγανακτισμένοι οι κάτοικοι όρμησαν κυριολεκτικά στον δικαστή λέγοντάς του: ή διατάξεις την απομάκρυνσή του ή βάζουμε φωτιά να σε κάψουμε. Οπότε έδωσε την άδεια για την ταφή.

Οι χριστιανοί έβαλαν τους Αρμενίους και το αγόρασαν για πεντακόσια γρόσια και το έθαψαν έξω από την πόλη. Αμέσως άρχισαν τα θαύματα. Ένας Αρμένιος είχε ένα παιδί μουγκό. Μόλις αυτό άγγιξε το άγιο λείψανο μίλησε αμέσως.

Ο τότε Μητροπολίτης Προύσας Άνθιμος - βρισκόταν εκείνη την περίοδο στην Κωνσταντινούπολη - μόλις το έμαθε, έδωσε εντολή να μεταφερθεί κρυφά και να ενταφιασθεί στον ναό των Ταξιαρχών, όπως και έγινε. Οι χριστιανοί, αγνοώντας την ανακομιδή, πήγαιναν κάθε μέρα στον τάφο με κεριά και θυμιάματα, έκαναν παρακλήσεις και αμέσως ικανοποιούνταν τα αιτήματά τους. Η χάρις του Αγίου Πνεύματος έμενε όχι μόνο στο λείψανο του Αγίου αλλά και στον τάφο που το είχε για λίγο φιλοξενήσει.

Ταις αυτού πρεσβείαις, Χριστέ ο Θεός, ελέησον ημάς.